८ पाने

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५१६।प ३(३)

ग्रंथ नाम उमाजीचा पोवाडा

विषय मराठी काव्य.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai."

दत्तात्रय रामकृष्ण आइ... याचे आहे क... बे कोणी ...

1

श्री.

॥ उमाजीनायकाचापोवाडाप्रारंभ ॥

तुह्मीआयकाअर्जथोडा ॥ गातोपवाडाजि
वाचाधडालढाईचा ॥ मर्दउमाजीनाइकाचा॥
दादाबानाईकरणशूर ॥त्याचापुतर॥उमजीना
ईकसरदार॥काशीपरगण्यांतमहशूर ॥गडकि
ल्लपुणेंधार॥डोंगरावर ॥आखाडमरदाचापर
कार।नाईकमंडळीआहेथोर।शिवाजीनाईकध
रून॥हस्तेंकरून ॥घेउनगेलादिव्याला।गुण
गुणकळलीनायकाला॥ नायकानेंविचारकेला
जाउनवेढादिला॥शिवाजीला ॥तेव्हांकळीला
मूळझाला॥ पांडोबानाईकलिहिणार॥ भलेबो
लणार ॥बोलणेंकेलेंसाहेबाम्होरे ॥कलकत्या
वरसाहेबबोलताझाला॥रामोशाला ॥ टापरू
नगेला ॥ बिडीतयारकरायाला ॥साहामाहिनें

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

स्वारीहिंडलीकिल्याभोंवताली ॥ कांहींनाहीं
लाभहाताला।साहेबमनामधिंभ्याला।इंग्रजबु
द्धिचेंघर करूनफितूर।पत्रपाठविलेंपंताला।द्या
धरुनउमाजिला ॥ अवघेपंतमिळून॥विचारक
रून॥पत्रपाठविलेंउमाजीला ॥ नाईकयावेंभे
टीला॥उमाजीनाईकबोलला ॥ आपल्यालें
काला ॥ द्याघोडाबसायाला जातोपंताच्याभे
टीला॥घोड्यावरस्वारझाला ॥ हातामधिंभा
ला॥चालूनभोरालागेला॥बैठकमुजराकेला।नें
ठ्यापंतधनीबोलला॥आपल्यालेंकाला॥धरा
धराउमाजीला॥चावीकुलूपतोडूचाला॥ तेव्हां
भजाबानाईकबोलला॥आपल्यालोकांला ।उ
शीरकांझालादादाला॥चलाजाऊंदादाच्याभे
टीला॥संगेपाच्छेतलवार॥आगीचेंघर ॥वाघ
नखचढविलेंबोटाला ॥ शूरमर्दनयाझाला ॥
घोड्यावरस्वारझाला ॥ हातामधिंभाला ॥
॥ चालूनभोरालागेला ॥ तेदोनप्रहरीदंगाकें

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

2A

ला ॥ तेव्हांभुजाबानाईकबोलाला ॥ पंतध
धन्याला॥उमाजीदाखवाआम्हांला॥कठ्यार
लाविनपोटाला॥उमाजीम्हणेपंताला ॥ भुजा
बानेंलालडोळाकेला ॥ब्राह्मणधोतरांतमुतला
तेव्हांपंतधनीबोलला॥आपल्यालोकाला॥बा
हेरकाढाउमाजीला ॥ करपोपागभुजाबाला॥
चारवर्णांचेहांडेदुरनभाकरी ॥ ह्यावीनायका
च्यामनुष्याला॥करामेजबानीत्याला ॥ह्याची
वतनदारीअसूननाहींह्मणून॥पंतबइमानीझा
लेसारे॥पत्रतांब्याचेकरार॥पांडोबाफिरंगोबा
न॥लढाईमारून।निघूनगेलेतांब्याच्यामळ्या
लाविसावाघेयाला॥स दुगवळींधरुन॥दस्तक
रूनमासपार्टीतभरून ॥ पाठविला मुंबईला
॥ तेथेंचांग्याझारधरुन ॥ त्याचेंनाककापून
ऐसाबोलला ॥ जाऊनसांगासाहेबाला ॥
दिव्याच्याघाटानेउमाजीएकलाचगेला ॥
माहितनाहींकोणाला ॥ पुढेंआईतवारदि-

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

वसआला ॥ उमाजीजेजुरीसगेला ॥
वाहातोभंडारादेवाला॥तिनदिवसांचाउपाशीं
भूकपोटासीं॥आरंभस्वयपाकाकेला॥गोडगो
डभोजनाला ॥ पहिलाघांसउचलिला॥वेढात
पाशाचापडला॥धराधराउमाजीला ॥उमाजी
नाईकबोलला॥त्याआरबाला ॥ बारतुम्हीन
काकरूंबंदुकीला ॥आम्हीबसलोंभोजनाला॥
आरबाचीजातवेडी ॥ कांहींकळेनासुमारधरू
न॥बारत्यानेंनेमाचाकेला ॥ तेव्हांपांडोबाठार
जाहला॥उमाजीनाईकबोलला ॥ आपल्याम
नालाघोंसमात्याचाहरपला॥जोडिनाहींभुजा
बाला॥इंग्रजबुद्धीचेंघरकरून ॥फत्तुरपत्रपाठ
विलेंजिजाईला।धरूनदेतुझ्याभावाला।तुझेदो
घेजणपुत्रचाकरी॥ला।विनगुजराथेला॥कडेतो
डेइनामत्याला॥चारगांवइनामत्याला ॥मगप
जेचाविडाउचलिला ॥ हातछातीशीलावला॥
धरूनमीदेतेंदादाला॥सणसंक्रांतिचाआला॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

3A

पत्रपाठविलेंउमाजीला ॥ यावेंतुम्हींदादाभे
टीला ॥ गंगारामभाचाधाडिला ॥ घेउनिया
आपल्यामामाला॥गोडगोडजेवायाला ॥ तें
व्हांउमाजीबोलला भुजाबाला ॥ चोळीपातळ
घ्यामजलाजातोंमीजिजिबाईच्याभेटीला ॥
भुजाबानाईकबोलला ॥ आगलागोतुझ्याभे
टीला होईलदगातुम्हालाभावाचाशब्दमोडि
लानिघूनगेलादिव्याला ॥ त्याबाहिणीच्यागां
वाला ॥ ऊनपाणीअंघोळीलापाटठेविलेबसा
याला ॥बेलभंडारबाजुलाकेलपंचामृतभोजन
दादातुम्हींयावेंभोजनाला॥ मीतरजातेपाण्या
ला ॥डाकमारितेपुण्याला ॥ पहिलाघांसउच
लिलावेढातपाशाचापडला ॥ धराधराउमाजी
ला॥दोनहातांतदोनपट्टेवाघनखनीट ॥ जंबवा
होताकंबरेलाशूरमर्दतयारझाला ॥ उमाजीना
ईकबोलला बहिणीतुझेंमीकायकेलेंजिनावाघ
धरूनदिला ॥ नानाडफदारबोलला त्यारेंघे

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

उंद्यामजला॥तेंव्हांमगधरीनतुझ्झाला ॥ येसु
कविधारबोललागोडगोडघालाउमाजीला ॥
नेउंमेल्यामुडद्याला ॥ उमजीनाईकबोलला॥
मलाकांहींलागतनाहींहाताला ॥जाईनपुण्या
ला ॥ गंगारामभाचाबोलामामातुम्हींफारदं
गाकेलाआतांनसीआवेपुण्याला ॥ तुकारामा
भाचाबोललामामालाआणूनबाईट केलेंपुरतें
जेऊंनाहींदिलें॥ तुकारामभाचाबोललासोडा
सोडामामालाजीवमीदानदेतोत्याला ॥ उमा
जीनाईकबोलला स्वारीवालास्वारीजाऊंदें
गांवालामूलमाणसपाहयाला ॥स्वारीवाल्यानें
विचारकेलास्वारीनेलीगांवाल एकरात्रींच्या
विसांव्याला ॥ उमाजीचीनाबोललीतुम्हींतर
जातांगळाला नवतीयेईलकडेलाआंगटाकि
तेधरिणीला॥ भुजानाईकबोललाआपुल्यालो
काला उशीरकांझालादादाला ॥ चलाजाऊं
दादाच्याभेटीला॥घोडयावरस्वारजाहला ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

चालूनादिव्यालागेला ॥ त्याबहिणीच्यागांवा
ला॥गुणगुणकळलीभुजाबाला॥नेलांधरूनपु
ण्याला धावचालकरूनदिव्याघांटत्यानींधरि
ला. उभेराहवेंलढाईला ॥ तीनदिवसूंलढलात
रीएकलाभारी॥सैन्यालाजर्जरकेलें॥चौघाची
मिळालीगर्दी.लागलेपाठीमोहत्यानीं॥सैन्या
चाकेला पडतीलजखमाकैकाला भुजाबानाई
कबोलला॥एकदाभेटेनदादाला॥तेव्हांमगसो
डीनतुह्मला॥भाऊआवाजवळगेला रामराम
केला॥दादातुह्मीजातापुण्याला ॥ कांहींतरीसां
गाआह्मांला ॥ कमीनाहींदोलतीला पगारतु
ह्मीवाटाअवघ्यांला द्यावाटासैन्याला ॥दोबा
बाजूसआरबाच्याजोड्या॥मागेंपुढेसाहेबाचे
मेणें॥तेव्हांनायकालाकैदनाहींकेला ॥उमाजी
नाईकबोलला ॥स्वारीवाल्याला ॥ जरासेंकरा
सैलमजला ॥ विराकतीलाउशीरझाला ॥ विरा
कनीच्यानिमित्तानें ॥ सज्जरजोडामारिला ॥

दिल्लीचासाहेबठारकेला ॥रथगाडीतयारकेली
उमाजीला गाडींतबसाबिला।गेलाखडकीच्या
म्होरं॥दाभोळच्यापुढे॥गेलाडाक्तराच्याबंग
ल्याला॥डाक्तरबोलला ॥द्यावेफासीउमाजी
ला॥पहिलाफांसतयारकेला ॥उमाजीफांसीच
ढविला॥फासांचेतीनतुकडेझाले॥उमाजीनाई
कबोललासाहेबाला ॥ तुम्हींफार जुलमकेला ॥
अउक्षनाहींपुराजाइला ।तिसराफांसतयांरके
ला ॥उमाजीयेवढंफाटबोलला ॥ मर्दाचाप्राणनि
घूनगेला॥ येसूकविधारबोलला ॥ रांडेनेंखूनदा
वाकेला ॥ भाऊबहिणींनंघातीवला दुनियाह
ळहळतेत्याला ॥९॥ ॥

समाप्त.

हें पुस्तक पुणे येथें रंगो रामचंद्र सोळंके
र यानी वेदांत प्रकाश,,छा०छा० ता०१७
जानेवारी सन१८९३

" Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com